

hvordan befolkningen skal interessere sig for politik; det er vores daglige – det var hr. Groves bemærkning til mig for lidt siden – lovgivnings- og diskussionsarbejde herinde.

Men nok om det. Jeg skal også tage stilling til, hvad CD mener om sagen, og dertil skal jeg oplyse, at det godt nok er med nogen beklagelse, at vi må afvise forslaget og bakke statsministeren op, ikke bare fordi han er statsminister, men også fordi han har ret – det kan jo ske også for en statsminister – og han har givetvis desværre ret i, at det ikke kan samle det nødvendige antal vælgere i dette land.

Det er jeg da med til at beklage, for vi kunne da godt være enige med De Radikale og med mig selv fra utallige grundlovtaler gennem årene i, at den forrige grundlov altså holdt i knap 40 år; nu er der gået lige godt 40 år, og vi plejer at regne en menneskealder, en generation til ca. 30 år – der er sket så meget, som kunne gøre det rimeligt. Men grundloven er jo enormt elastisk. Det er sjældent, der føres retssager for overtrædelse af grundloven; der er vist aldrig vundet nogen sådan.

Hvor elastisk den er, skal jeg illustrere, bl.a. ved at citere § 69, som vist endda har stået der siden 1866. Der står:

»De fra folkekirken afvigende trossamfunds forhold ordnes nærmere ved lov.«

Det er minsandten i hundrede og nogle år ikke sket. Så elastisk er vores grundlov altså, at skiftende Folketing kan se bort fra en ganske klar og umisforståelig grundlovsregel.

Men på den anden side er det da dejligt, at den er elastisk, således at den har været brugbar i mange år med en meget kedelig undtagelse under besættelsestiden, hvor dette hus begik klart grundlovsbrud.

Der er måske én sag, som kunne føre en ændring igennem – nu skal jeg særlig henvende mig til Socialdemokratiets og Venstres ordførere – og det er ligeligheden i arvefølgen. Det er for mig utåleligt, at en senere født prins skal overtrumfe, om jeg så må sige, en tidligere født prinsesse. Og hvis Dansk Kvindesamfund og de kvindelige medlemmer af dette Ting kender deres besøgstid, så burde der kunne komme en stemning for, at det kan man anstændigvis ikke have.

Hvis vor kronprins altså går hen og får børn – og det vil vi da ønske for ham af mange grunde, også af vore egne egoistiske – vil det vise sig, hvad køn den førstefødte bliver, og så står vi eventuelt med et problem. Derfor kan det godt

blive i hr. Groves tid, at problemet bliver aktuelt. Så længe håber jeg da at han er herinde.

Det kunne altså være en løftestang i en given situation, men nok ikke nu.

Jeg er også enig i dette med opløsningsretten, som står i bemærkningerne, som jeg også gerne vil rose – og hele forarbejdet og oplægget. Selv om forslaget er håbløst, kan man da godt rose den omsorg, der er lagt i det. Der er nævnt nogle eksempler vedrørende opløsningsretten; jeg ved ikke, om det er ordet misbrugt, der anvendes, men i hvert fald er opløsningsretten blevet brugt mod sin hensigt, og det mest forfærdende eksempel har jeg selv oplevet herinde i salen. Det var, da daværende statsminister Poul Hartling baserede sig på 22 mandater og imod resten af Folketinget misbrugte sin opløsningsret og sendte Folketinget hjem.

Og det pikante ved det er jo, at så sker der det, at det direkte valgte organ, som jo er og bliver Folketinget, føder det indirekte valgte organ regeringen, som så ophører sig til øverste højhed, og statsministeren himself kan altså – så svagt funderet, som vi har set det i nogle tilfælde – gå hen og sende de direkte valgte hjem midt i valgperioden.

Jeg er heller ikke tilhænger af den norske løsning – den kan være lidt for rigoristisk, skønt vi jo kender den fra kommuner og amter herhjemme – men der bør kunne kræves et flertal i Folketinget, og det behøver ikke være i form af et mistillidsvotum; det bør også kunne være i form af et beslutningsforslag. Folketinget vedtager, at det ønsker sig opløst og at få mandaterne omprøvet. Det bør være en forudsætning, men sådan er det altså ikke.

Der er også det med tredelingen af magten. Må jeg minde om, at vi har haft et meget agtet medlem af dette Folketing, som oven i købet senere blev justitsminister. Mens han var medlem af Folketinget, var han tillige dommer i Vestre Landsret. Det vil sige, at nogle dage af ugen, måneden, året, sad han altså i dommersædet, og andre dage sad han herinde og stemte om de love, han skulle dømme efter.

Der står jo, at enhver kan stille op, det ved jeg godt, men så burde man kræve som konsekvens, at hvis en person er blevet valgt, må vedkommende vige visse af de andre embeder. Sådan er det jo i nogle lande. England har det sådan, Israel har det, og der er sikkert også andre lande, der har det.

Jeg er heller ikke begejstret for, at ministre fortsætter med at være medlemmer af Folketin-